

Module #1

MOODULI NIMI: Teadmiste omandamine ja õppimisviisid täiskasvanutele

Partnerorganisatsiooni nimi: Thessaloníki Aristotelese Ülikool/Kreeka

Autori(te) ees- ja perekonnanimi: George K. Zarifis & Achilleas Papadimitriou

Mooduli nimi	Teadmiste omandamine ja õppimisviisid täiskasvanutele	
Mooduli seos EQF tasemega	EQF TASE 6	
Mooduli kirjeldus	<p style="text-align: center;">Mooduli eesmärgid</p> <p>Antud mooduli eesmärk on:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Anda täiskasvanute koolitajale üksikasjalik teoreetiline raamistik täiskasvanute koolituse planeerimiseks ja läbiviimiseks. 2. Määratleda need täiskasvanuhariduse teoreetilised mudelid, mida tõhusalt kasutada täiskasvanute koolitajate ja täiskasvanud õppijate kaasamiseks teadmiste omandamise ja mõistmise eesmärgil. 	<p style="text-align: center;">Mooduli struktuur ja sisu</p> <p>Antud moodulis käsitleme täiskasvanute koolitaja ja täiskasvanud õppija suhteid emotsionaalsuse perspektiivist, arvestades seejuures mitmekesisuse põhimõtetega. Viitame teooriatele ja mudelitele, mis seostuvad kõikide informaalsete ja juhuliku õppe vormidega, mis leiavad aset meie igapäevaelus, ning enamiku formaalse ja planeeritud õppe situatsioonidega. Moodul rõhutab humanistlikku arusaama, mille kohaselt saab teatud teooriaid ja mudeleid tõhusamalt koolitaja ja õppija suhtluses rakendada ning efektiivsemad täiskasvanute hariduse mudelid viitavadki sellele, et õppimine on inimsuhete osa. Antud mooduli raames vaatleme ka mitmekesisuse teemat, kuidas see on seotud koolitaja ja õppija suhetega viies valdkonnas, mis mõjutavad humanistlikku haridusprotsessi:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) täiskasvanute õppimise teooriate ajaloolised aspektid, mis põhinevad humanistlikul õpikäsitlusel; (2) täiskasvanute koolitaja ja täiskasvanud õppija omavahelised suhted, kuidas need rakenduvad õppeprotsessis; (3) vaimsuse mõju täiskasvanute koolitaja ja täiskasvanud õppija omavaheliste suhetele; (4) täiskasvanute koolitaja ja täiskasvanud õppija suhtlus mitteformaalses kontekstis, ning viimaks (5) täiskasvanute koolitajate võime kriitiliselt eristada humanistlike täiskasvanute õpiteooriate väärtust mitmekesisuses õppijaskonnas.
Mooduli eeldustase	Tavaliselt eeldatakse, et osalejatel on head teadmised täiskasvanute õppimise ja õpetamise teoreetiliste aspektide kohta. Samuti eeldab moodul aktiivset töökogemust täiskasvanute haridusprogrammide läbiviijana vähemalt 50 kontakttunni ulatuses.	

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Mooduli kestvus</p>	<p>Mooduli soovitatav kestvus on 20 kontakttundi (1 tund = 45 minutit). Soovitatav jaotus võiks olla järgmine:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 3-tunnine sessioon käsitleb täiskasvanute õpiteooriate ajaloolisi aspekte, kusjuures keskendutakse eeskätt humanistlikele õpiteooriatele (lisaks 27 min. valikuline ad hoc tegevus) – 4-tunnine sessioon käsitleb täiskasvanute koolitaja ja täiskasvanud õppija omavahelisi suhteid, kuivõrd need rakenduvad õpiprotsessis (lisaks 27 min. valikuline ad hoc tegevus) – 3-tunnine sessioon käsitleb vaimsuse mõju täiskasvanute koolitaja ja täiskasvanud õppija omavahelistele suhetele (lisaks 27 min. valikuline ad hoc tegevus) – 4-tunnine sessioon vaatleb täiskasvanute koolitaja ja täiskasvanud õppija suhtlust mitteformaalses kontekstis (lisaks 27 min. valikuline ad hoc tegevus) – 3-tunnine sessioon käsitleb täiskasvanute koolitajate võimet kriitiliselt eristada humanistlike täiskasvanute õpiteooriate väärtust mitmekesisel õppijaskonnas (lisaks 27 min. valikuline ad hoc tegevus) – 3 tundi ad hoc tegevusi, mille abil hinnata õppijate edasijõudmist antud moodulis (selle võib korraldada eraldi sessioonina või jaotada eelneva viie sessiooni vahel, näiteks iga eelpool toodud sessiooni osana maksimaalselt 27 minuti jooksul. <p>Ajakava võib muuta vastavalt õppijate valmisolekule või nende eelnevatele teadmiste täiskasvanute õpiteooriate kohta.</p>		
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Mooduli valikuline lisainformatsioon</p>	<p>Täiskasvanute koolitajate kutsealane koolitus peab edendama dialoogi, refleksiooni ja kvaliteeti. Integreeritud lähenemine kutsealasele arengule hõlmab võtmelemente. Lisaks sellele käsitletakse järgmisi kutsealase tegevusega seotud teemasid:</p> <p>Mis on täiskasvanute haridus? Mida tähendab õppijakeskne lähenemine? Mis on transformatiivne õppimine? Vajadused motivatsiooni käsitlemisel. Vajadused tehnoloogia õppimise käsitlemisel.</p> <p>Osalejad tutvuvad viie kaasaegse täiskasvanute hariduse ja õppe põhiteemaga. Need teemad – loovuse stimuleerimine, innovatsioonivõimaluste hindamine, keskendumine õppijale, uute teenuste väljatöötamine ja muutuste rakendamine – eeldavad täiskasvanute koolitajalt paljusid erinevaid oskusi. Täiskasvanute koolitajate koolitamisel tuleks seega tutvustada sama teabe edastamise erinevaid võimalusi.</p>		
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Mooduli õpieesmärk</p>	<p>TÄISKASVANUTE ÕPPE INSTRUMENTAALSED, HUMANISTLIKUD JA TRANSFORMATIIVSED ASPEKTID NING NENDE PROBLEMAATIKA ÕPPETEGEVUSES</p>		
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Eeldatavad õpiväljundid – teadmised, oskused, pädevused</p>	<p style="text-align: center;">Teadmised</p> <p>Antud mooduli läbimisel on osaleja võimeline:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Viitama täiskasvanute õppimise teooriate ajaloolistele aspektidele. 2. Eristama instrumentaalset, humanistlikku ja transformatiivset lähenemist täiskasvanuhariduses. 3. Selgitama täiskasvanute õppimise motivatsioonilisi, refleksivseid ja multiteooria mudeleid, sealhulgas vaimsuse mõju täiskasvanute koolitaja ja õppija suhetele. 	<p style="text-align: center;">Oskused</p> <p>Antud mooduli läbimisel on osaleja võimeline:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rakendama täiskasvanute õpiteooriaid ja mudeleid õppetegevuses. 	<p style="text-align: center;">Pädevused</p> <p>Antud mooduli läbimisel on osaleja võimeline:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kriitiliselt analüüsima, kuidas täiskasvanute õpiteooriad mõjutavad nende kutsealast koolitust alates visioonist ja eesmärkidest tulemuste, rakenduse ja hindamiseni.

	Soovituslik õppematerjal ja/või juhendmaterjal	Vastavus eeldatavatele õpitulemustele
Soovituslik õppematerjal ja/või juhendmaterjal	<ol style="list-style-type: none"> Conlan, J. Grabowski, S. & Smith, K. (2003). Adult Learning. In M. Orey (Ed.), Emerging perspectives on learning, teaching, and technology. Retrieved <11/6/2017>, from http://epltt.coe.uga.edu/ Taylor, D. & Hamdy, H. (2013). Adult learning theories: Implications for learning and teaching in medical education: AMEE Guide No. 83. Medical Educator, 2013; 35: 1561–1572. DOI: 10.3109/0142159X.2013.828153 Video available on Youtube https://www.youtube.com/watch?v=pnKTbGzcrUs created by Shawn Parker, Pam Pritchett, Dean Looney, and Connie Derrick (2004). 	<p>Soovituslik materjal #1 valiti selleks, et toetada õppijate õpiväljundi #1 (Viitamine täiskasvanute õppimise teooriate ajaloolistele aspektidele), õpiväljundi #2 (instrumentaalse, humanistliku ja transformatiivse lähenemise eristamine täiskasvanuhariduses) ja õpiväljundi #4 (Täiskasvanute õpiteooriate ja mudelite rakendus täiskasvanute õppetegevuses) saavutamist. Tegemist on veebilehega, mis hõlmab hulgaliselt teavet täiskasvanute haridusega seotud õpiteooriate kohta. Materjal on kasulik, kuivõrd see ei ole kallutatud ning autorid lähtuvad seisukohast, et täiskasvanute hariduses saab rakendada erinevaid teooriaid. Iga teooria osas toob õppija omalt poolt õpikeskkonda hulgaliselt iseseisvaid tegureid. Autori läbi viidud uurimuse põhjal leiti, et antud peatükis toodud teooriad on täiskasvanute hariduse praegustes tingimustes kõige asjakohasemad. Samas tuleb koolitajatel ja õppijatel arvestada kõikide teooriatega.</p> <p>Soovituslik materjal #2 valiti selleks, et toetada õppijate õpiväljundi #1 (Viitamine täiskasvanute õppimise teooriate ajaloolistele aspektidele), õpiväljundi #2 (instrumentaalse, humanistliku ja transformatiivse lähenemise eristamine täiskasvanuhariduses) ja #3 (Täiskasvanute õppimise motivatsiooniliste, refleksiivsete ja multiteooria mudelite selgitamine, sealhulgas vaimuse mõju täiskasvanute koolitaja ja õppija suhetele) saavutamist. Antud materjal on samuti väga kasulik, kuivõrd annab kompaktselt spetsiifilist teavet avastusõppe ning õpistrateegiate kohta ning käsitleb õpiteooriatest teadlikkuse vajalikkust hindamissüsteemide ja -viiside väljatöötamisel ja valikul, et mõõta eeldatavaid pädevusi ja tulemusi. Oluline on küsida, mida, kuidas ja millal mõõta ning kes seda peaks tegema, ning neile küsimustele ei ole alati kerge vastata. Hindamine peab olema seotud konkreetsete õpiväljunditega ning õppijale tuleb anda mistahes tagasisidet, mis aitaks tal teadmisi, oskusi või hoiakuid arendada või kinnistada. Ajapiirang tähendab, et teatud osa tagasisidest tuleb anda õppija eneseanalüüsi või kaaslaste hinnangu kaudu, kuid selles ei tohiks näha probleemi. Diskussiooni, arutelu ja refleksiooni toetamisega suurendame õpivõimalusi. Oluline on anda piisavalt aega ja luua struktuur, et antud tegevused oleksid õppe- ja hindamissüsteemiga korralikult integreeritud.</p> <p>Soovituslik materjal #3 valiti selleks, et toetada õppijate õpiväljundi #4 (Täiskasvanute õpiteooriate ja mudelite rakendus täiskasvanute õppetegevuses) saavutamist. Antud video kujutab tegevusõppe rühma loomas videot Dacula linna sajanda aastapäeva tähistamiseks. Videos saab näha ja lugeda sissejuhatust tegevusõppe neljale põhikomponendile ning igas faasis toimunud arutelusid. Neli komponenti on järgmised: 1) teadmiste ja oskuste mitmekesisus, 2) koolitajal on eksperdi roll ning rühmajuht on motiveerija ja korraldaja, 3) õppimine toimub pideva refleksiooni ja tegevuse käigus, 4) grupp on püsiv ja pikaajaline. Esimeses stseenis tutvustatakse vabatahtlikke, kes on valitud nende teadmiste ja oskuste mitmekesisuse põhjal. Reisibüroo omanik Pamil on suurepäraseks planeerimis- ja organiseerimisoskused. Tehniline koordinaator on Dean, kellel on oma tarkvaranõustamise ettevõtte. Linnavalitsuse juhtivtöötaja Connie pakkus end rühmajuhtiks. Õppejuht on dokumentalist Shawn, kes nõustus rühma toetama. Teises stseenis kujutatakse video loomeprotsessi. Õppejuht teeb mõne parendusettepaneku, näiteks lisades humanistliku lähenemise aspekte, sealhulgas lugusid. Õppimine toimub rühma liikmete seas kogu tegevuse ja refleksiooni käigus. Montaaži faasis kujutatakse rühma arutamas hamstri legendi. Video viimases osas käsitletakse refleksiooni faasi. Siin tuuakse välja protsessi reflekteerimise ning sama rühma pideva koostöö olulisus.</p>

	<p>4. Han, S., and Bhattacharya, K. (2001). Constructionism, Learning by Design, and Project Based Learning. In M. Orey (Ed.), Emerging perspectives on learning, teaching, and technology. Retrieved <11/6/2017>, from http://epltt.coe.uga.edu/ and a picture which explains the difference between problem-based and project-based learning. Retrieved <11/6/2017> http://archive.coe.uga.edu/epltt/images/pbl.gif</p> <p>5. Video available on Youtube https://www.youtube.com/watch?v=kRseHl0mHzl&list=UUfVaEp3mJEatcvDKtAag-VA created by Marissa Munroe, Alex Thomas and Josh Miller (2014).</p> <p>6. Video available on Youtube https://www.youtube.com/watch?v=HRcd8VGvqK0 created by María del Puig Andrés, Jennifer Buoy, Margaret Daigle-Riley, and Mervine S. Jordan (2005).</p> <p>7. Video available on Youtube https://www.youtube.com/watch?v=pnKTbGzcrUs created by Shawn Parker, Pam Pritchett, Dean Looney, and Connie Derrick (2004).</p>	<p>Soovituslik materjal #4 valiti selleks, et toetada õppijate õpiväljundi #1 (Viitamine täiskasvanute õppimise teooriate ajaloolistele aspektidele), õpiväljundi #2 (instrumentaalse, humanistliku ja transformatiivse lähenemise eristamine täiskasvanuhariduses) ja #3 (Täiskasvanute õppimise motivatsiooniliste, refleksiivsete ja multiteooria mudelite selgitamine, sealhulgas vaimuse mõju täiskasvanute koolitaja ja õppija suhetele) ja #4 (Täiskasvanute õpiteooriate ja mudelite rakendus täiskasvanute õppegevuses) saavutamist. Antud materjal on sobiv, kuivõrd viitab konstruktivismile kui õpiteooriale ja haridusstrateegiale. Antud lähenemine põhineb Jean Piaget' konstruktivistlikel teooriatel, mille kohaselt ei edastata teadmisi lihtsalt koolitajalt õppijale, vaid neid luuakse aktiivselt õppija peas. Õppijad ei saa mõtteid, nad loovad neid. Lisaks sellele leitakse konstruktivismis, et uusi mõtteid luuakse siis, kui õppija on aktiivselt seotud teatud väliste tegevuste või objektidega, mille üle mõelda ja teistega jagada.</p> <p>Soovituslik materjal #5 valiti selleks, et toetada õppijate õpiväljundi #1 (Viitamine täiskasvanute õppimise teooriate ajaloolistele aspektidele), õpiväljundi #2 (instrumentaalse, humanistliku ja transformatiivse lähenemise eristamine täiskasvanuhariduses) ja #3 (Täiskasvanute õppimise motivatsiooniliste, refleksiivsete ja multiteooria mudelite selgitamine, sealhulgas vaimuse mõju täiskasvanute koolitaja ja õppija suhetele) ja #4 (Täiskasvanute õpiteooriate ja mudelite rakendus täiskasvanute õppegevuses) saavutamist. Antud video tutvustab konstruktivismi põhimõteteid probleemi lahendamise kaudu. James, Amy ja Mark saavad oma õpetajalt proua Smithilt keeruka ülesande. Nende kool peab tegevuse jätkamiseks raha juurde koguma. Nad otsustavad rakendada Piaget välja töötatud konstruktivismi põhimõtteid, et avada taaskasutuskauplus. Kõik hakkavad ideid otsima. Igaühel on äriplaan, mis väljendab nende isiklike arvamusi, tugevusi ja huvisid, kuid on samas rakendatud ühise eesmärgi teenistusse. Igaühel on oma vastutusala, kuid nad teevad ideede osas koostööd. Projekti käigus õpitut saavad nad kasutada ka teistes olukordades. Meeskonnal on häid mõtteid, kuid nad vajavad abi kogu info kokku panemisel, seega kohtuvad nad ühe teadjama isikuga, kellel on antud valdkonnas kogemusi, et nad saaksid tema eduloost ja ka vigadest õppida. Kui pood avatakse, saavad nad õpitud oskusi rakendada ning neil on ka teemadest ja koostöö olulisusest põhjalikumad teadmised. Kui nad esitavad ettevõtte tegevusi ja müüginumbreid proua Smithile, on too kaupluse edust positiivselt üllatunud. Ta on veelgi uhkem selle üle, et õppijad on õppinud edukalt koostööd tegema ning oma kogemusi ja huvisid kombineerima, et ühise eesmärgi poole liikuda.</p> <p>Soovituslik materjal #6 valiti selleks, et toetada õppijate õpiväljundi #4 (Täiskasvanute õpiteooriate ja mudelite rakendus täiskasvanute õppegevuses) ja #5 (Kriitiliselt analüüsida, kuidas täiskasvanute õpiteooriad mõjutavad nende kutsealast koolitust alates visioonist ja eesmärkidest tulemuste, rakenduse ja hindamiseni) saavutamist. Antud PowerPoint-esitluses kõnelevad autorid täiskasvanute õppimise keskkonna teooriatest ning toovad näiteid õpetamisest, e-õppest ja enesejuhitud õppimisest.</p> <p>Soovituslik materjal #7 valiti selleks, et toetada õppijate õpiväljundi #4 (Täiskasvanute õpiteooriate ja mudelite rakendus täiskasvanute õppegevuses) ja #5 (Kriitiliselt analüüsida, kuidas täiskasvanute õpiteooriad mõjutavad nende kutsealast koolitust alates visioonist ja eesmärkidest tulemuste, rakenduse ja hindamiseni) saavutamist. Antud video kujutab tegevusõppe rühma loomas videot Dacula linna sajanda aastapäeva tähistamiseks. Videos saab näha ja lugeda sissejuhatust tegevusõppe neljale põhikomponendile ning igas faasis toimunud arutelusid. Neli komponenti on järgmised: 1) teadmiste ja</p>
--	---	--

	<p>8. Knowles, M. S. (1950) <i>Informal Adult Education</i>, New York: Association Press. pp: 28-44 & 62-83.</p> <p>9. Knowles, M. S. et al (1984) <i>Andragogy in Action. Applying modern principles of adult education</i>, San Francisco: Jossey Bass. pp: 12-32 & 56-71.</p>	<p>oskuste mitmekesisus, 2) koolitajal on eksperdi roll ning rühmajuht on motiveerija ja korraldaja, 3) õppimine toimub pideva refleksiooni ja tegevuse käigus, 4) grupp on püsiv ja pikaajaline. Esimeses stseenis tutvustatakse vabatahtlikke, kes on valitud nende teadmiste ja oskuste mitmekesisuse põhjal. Reisibüroo omanikul Pamil on suurepärased planeerimis- ja organiseerimisoskused. Tehniline koordinaator on Dean, kellel on oma tarkvaranõustamise ettevõtte. Linnavalitsuse juhtivtöötaja Connie pakkus end rühmajuhiks. Õppejuht on dokumentalist Shawn, kes nõustus rühma toetama. Teises stseenis kujutatakse video loomeprotsessi. Õppejuht teeb mõne parendusettepaneku, näiteks lisades humanistliku lähenemise aspekte, sealhulgas lugusid. Õppimine toimub rühma liikmete seas kogu tegevuse ja refleksiooni käigus. Montaaži faasis kujutatakse rühma arutamas hamstri legendi. Video viimases osas käsitletakse refleksiooni faasi. Siin tuuakse välja protsessi reflekteerimise ning sama rühma pideva koostöö olulisus.</p> <p>Soovituslik materjal #8 valiti selleks, et toetada õppijate õpiväljundi #1 (Viitamine täiskasvanute õppimise teooriate ajaloolistele aspektidele), õpiväljundi #2 (instrumentaalse, humanistliku ja transformatiivse lähenemise eristamine täiskasvanuhariduses) ja #3 (Täiskasvanute õppimise motivatsiooniliste, refleksiivsete ja multiteooria mudelite selgitamine, sealhulgas vaimse mõju täiskasvanute koolitaja ja õppija suhetele) ja #4 (Täiskasvanute õpiteooriate ja mudelite rakendus täiskasvanute õppetegevuses) saavutamist. Antud kasulik raamat käsitleb andragoogikat kui kunsti ja teadust, millega aidata täiskasvanutel õppida. Malcolm Knowlesi peetakse andragoogika isaks, kuivõrd tema pakkus välja täiskasvanute õppimisega seotud viis faktorit. Antud viis eeldust kirjeldavad täiskasvanud õppijat kui isikut:</p> <ul style="list-style-type: none"> *Kellel on sõltumatu mina-käsitlus ning kes juhib enda õppimist, *Kes on kogunud elukogemusi, mis annab õppimiseks hea pagasi, *Kelle õpivajadused on tihedalt seotud muutuvate sotsiaalsete rollidega, *Kes keskendub probleemile ja huvitub teadmiste kohesest rakendamisest, *Keda innustavad õppima pigem sisemised kui välised motivaatorid (Merriam, 2001, lk. 5) <p>Knowles kasutas antud põhimõtteid, et pakkuda omalt poolt programm täiskasvanuhariduse välja töötamiseks, rakendamiseks ja hindamiseks. Pärast antud teooria loomist on Knowles mõõnnud, et tema visandatud põhimõtted ei kehti ainuüksi täiskasvanute hariduses. Teooria välja töötamine lihtsalt näitlikustab, et tuleb „kaasata õppijaid võimalikult paljudes nende hariduse aspektides ning luua keskkond, kus nad saavad kõige tõhusamalt õppida“ (Merriam, 2001, lk. 7). Knowles keskendus andragoogika arendamisel eeskätt sellele, et materjalid oleksid õppijakesksed ning õppija juhiks end ise. Põhimõtted:</p> <ul style="list-style-type: none"> *Täiskasvanud õppijad tuleb kaasata nende koolitamise planeerimise ja hindamise protsessi. *Kogemus (sealhulgas vead) annavad aluse õppetegevustele *Täiskasvanud on rohkem huvitatud õppima teemadel, mis on otseselt seotud nende töö või isikliku eluga. <p>Soovituslik materjal #9 valiti selleks, et toetada õppijate õpiväljundi #2 (instrumentaalse, humanistliku ja transformatiivse lähenemise eristamine täiskasvanuhariduses), õpiväljundi #3 (Täiskasvanute õppimise motivatsiooniliste, refleksiivsete ja multiteooria mudelite selgitamine, sealhulgas vaimse mõju täiskasvanute koolitaja ja õppija suhetele) ja #4 (Täiskasvanute õpiteooriate ja mudelite rakendus täiskasvanute õppetegevuses) saavutamist. Antud raamatus on Knowles veendunud, et täiskasvanud õpivad teistmoodi kui lapsed – ning see andis aluse vastavat valdkonda lähemalt uurida. Varasemates töödes informaalne täiskasvanuhariduse teemal oli ta</p>
--	--	---

	<p>10. Knowles, M. S. (1989) The Making of an Adult Educator. An autobiographical journey, San Francisco: Jossey-Bass. 211 + xxii pages. pp: 9-20, 35-41, 62-54 & 122-138.</p>	<p>välja toonud teatud aspektid protsessi ja keskkonna kohta. Samuti aitas tema koostatud ülevaade täiskasvanuhariduse arenemisest Ameerika Ühendriikides tal jõuda teatud järeldesteni täiskasvanuhariduse olukorra ja suundumuste osas. Nüüd tuli tal antud elemendid kokku tuua. Selleks kasutas ta andragoogika mõistet. Kuigi andragoogika kontseptsioon oli aeg-ajalt kasutusel olnud juba 1830ndatest alates, oli just Malcolm Knowles see, kes mõiste kasutust ingliskeelsete lugejate seas populariseeris. Knowlesi arvates toetus andragoogika neljal olulisel eeldusel täiskasvanud õppijate omaduste kohta, mis erinevad oluliselt laste osas kehtivatest eeldustest, millele toetub aga kogu traditsiooniline pedagoogika. Hiljem lisandus ka viies.</p> <p>Soovituslik materjal #10 valiti selleks, et toetada õppijate õpiväljundi #4 (Täiskasvanute õpiteooriate ja mudelite rakendus täiskasvanute õppegevuses) ja #5 (Kriitiliselt analüüsida, kuidas täiskasvanute õpiteooriad mõjutavad nende kutsealast koolitust alates visioonist ja eesmärkidest tulemuste, rakenduse ja hindamiseni) saavutamist. Siinses olulises raamatus tutvustab ta kolme enesejuhitud õppe põhjust. Esmalt väidab ta, et leidub veenvaid tõendeid selle kohta, et rohkem ja paremini õpivad need inimesed, kes võtavad õppimises initsiatiivi enda kätte (proaktiivsed õppijad), kui need, kes lihtsalt passiivselt ootavad, et koolitajad neid õpetaks (reaktiivsed õppijad). Nad asuvad õppima eesmärgistatumalt ning motiveeritumalt. Samuti kinnistub õpitu neil paremini ja kauem kui reaktiivsetel õppijatel ning nad ka rakendavad seda rohkem. Teine otsene põhjus on see, et enesejuhitud õppimine on paremini kooskõlas meie psühholoogilise arengu loomulike protsessidega. Üks oluline küpsuse märk on oskus võtta oma elu üle aina enam vastutust ja olla aina enam enesejuhitud. Kolmas otsene põhjus on see, et paljud arengutendentsid hariduses annavad õppijatele suure vastutuse, et nad oma õppimise osas initsiatiivi üles näitaksid. Paljud õppijad, kes sedalaadi programmis õpivad, kuid pole vastavaid oskusi omandanud, kogevad ärevust, frustratsiooni ja sageli ka läbikukkumist, ning sama kehtib ka koolitajate kohta. Siinkohal võib välja tuua ka kaugemale ulatava põhjuse – kuivõrd meie arusaamad muutuvad väga kiiresti, ei ole ka mõistlik defineerida hariduse eesmärki kui olemasoleva teabe edasiandmist. Hariduse peamine eesmärk peab nüüd olema uurimisoskuste arendamine. Knowlesi oskus oli anda enesejuhtimise mõttele tegevuste kuju, mida saavad kasutada nii koolitajad kui õppijad. Ta populariseeris antud tegevusi paljude raamatute ja kursustega. Tema viieastmeline mudel hõlmas alljärgnevat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. õpivajaduste diagnoos, 2. õpivajaduste sõnastamine, 3. õppimise inim- ja materiaalsete ressursside tuvastamine, 4. sobivate õpistrateegiate valimine ja rakendamine, 5. õpitemuste hindamine. <p>Sedalaadi õppimisviiside kontseptualiseerimine sarnaneb paljuski kirjandusele, mis keskendub formaalhariduse keskkonnas täiskasvanute õppe planeerimisele ja läbiviimisele. Seda kujutatakse lineaarse protsessina. Selle põhjal, mida teame refleksiooni protsessist, vajab antud eeldus ettevaatlikku käsitlemist.</p>
<p>Soovitatud õpetamismeetodid ja võtted ning koolitustegevused vastava ajakavaga</p>	<p>Soovitatud õpetamismeetod või võte (kasutada eraldi või koos teiste meetoditega)</p> <p>1. Multimeediaesitlust kasutatakse põhiliste teooriate ja täiskasvanuhariduse lähenemiste väljatoomiseks.</p>	<p>Seotus õppe-/juhendmaterjaliga ja vastavus eeldatavatele õpiväljunditele</p> <p>Multimeediaesitlus vastab õppematerjalidele #1, #2, #4 ja #5 ning toetab õppijate õpiväljundite #1 (Viitamine täiskasvanute õppimise teooriate ajaloolistele aspektidele), õpiväljundi #2 (instrumentaalse, humanistliku ja transformatiivse lähenemise eristamine täiskasvanuhariduses) ja #3 (Täiskasvanute õppimise</p>

	<p>2. Loengut kasutatakse teooriate ja lähenemiste ajalooliste aspektide selgitamisel ja üksikasjalikumal analüüsimisel.</p> <p>3. Ajurünnakut kasutatakse selleks, et motiveerida õppijaid reageerima teemadele, mis on seotud täiskasvanuhariduse teooriate ja mudelite struktuuri ja ulatusega ning koguma kriitilisi mõtteid seoses teatud teooriate ja nende mõjuga igapäevatoole.</p> <p>4. Jäälõhkuja-harjutust kasutatakse grupidünaamika loomiseks, et käsitleda täiskasvanuhariduse</p>	<p>motivatsiooniliste, refleksiivsete ja multiteooria mudelite selgitamine, sealhulgas vaimse mõju täiskasvanute koolitaja ja õppija suhetele) saavutamist. Esitlusmeetodid multimeedia vahendusel on näiteks slaidiseanss, filmid ja PowerPoint-esitlused. Esitluste loomisel on oluline hoida laused kompaktsed ja täpsena, samas lisades huvitavaid ja relevantseid pilte. Hästi koostatud esitlus võib õppijale olla väga tõhus ja huvitav. Filmidega kaasnevad omad probleemid ja mured, ent teatud teemadel õpetamisel võivad need olla väga tõhusad.</p> <p>Loeng vastab õppematerjalidele #2, #8, #9 ja #10, et toetada õpiväljundi #1 (Viitamine täiskasvanute õppimise teooriate ajaloolistele aspektidele), õpiväljundi #2 (instrumentaalse, humanistliku ja transformatiivse lähenemise eristamine täiskasvanuhariduses) saavutamist. Loeng on koolitajakeskne õpetamisviis, mida sageli kritiseeritakse. Samas on oluline mõista, et loenguidki on erinevaid, mõned tõhusamad kui teised. Kõige ebaefektivsem on loeng, kus koolitaja materjali märkmetest või tekstist maha loeb. Õppijatel kaob kiiresti huvi ja antud kogemusest õpitakse üldjuhul vähe. Samas peavad dünaamilised koolitajad loengut sageli vabamas vormis, kaasavad kuulajaid ning toovad humoorikaid või nutikaid näiteid. Kolmas loenguvorm hõlmab multimeediat. Näiteks kunstiajalooõpetaja võib näidata pilte ning käsitleda maalide üksikuid elemente.</p> <p>Ajurünnak vastab õppematerjalidele #1, #2, #3, #4, #5, #6 ja #7, et toetada õpiväljundi #2 (instrumentaalse, humanistliku ja transformatiivse lähenemise eristamine täiskasvanuhariduses), #3 (Täiskasvanute õppimise motivatsiooniliste, refleksiivsete ja multiteooria mudelite selgitamine, sealhulgas vaimse mõju täiskasvanute koolitaja ja õppija suhetele), õpiväljundi #4 (Täiskasvanute õpiteooriate ja mudelite rakendus täiskasvanute õppegevuses) ja #5 (Kriitiliselt analüüsida, kuidas täiskasvanute õpiteooriad mõjutavad nende kutsealast koolitust alates visioonist ja eesmärkidest tulemuste, rakenduse ja hindamiseni) saavutamist. Ajurünnakus ühendatakse omavahel vaba ja informaalne lähenemine probleemilahendusele ning lateraalne mõtlemine. Inimesi innustatakse tulema välja ideede ja mõtetega, mis esmapilgul võivad pisut hullumeelsed tunduda. Mõnest ideest aga võib vormida originaalse ja loova probleemilahenduse ning teised võivad uusi ideid ärgitada. Nii saab inimesi raputada lahti nende tavapärastest mõttemallidest. Seepärast tuleks ajurünnaku ajal vältida ideede kritiseerimist või kiitmist. Eeskätt püüad avada uusi võimalusi ning lõhkuda probleemi ulatusega seotud valesid eeldusi. Kriitika ja analüüs antud faasis pärsivad ideede genereerimist ja piiravad loovust. Hinnake mõtteid sessiooni lõpus – siinkohal uurite lahendusi edasi juba tavapäraseid lähenemisi kasutades. Võid kasutada kõikide meeskonnaliikmete kogemusi ja loovust. Kui üks liige jääb ideega kimpu, võib teise liikme loovus ja kogemus selle mõtte siiski järgmisele tasandile viia. Rühmas ajurünnaku läbiviimisega saab ideid sügavamalt käsitleda kui individuaalselt. Samuti annab see kõikidele tunde, et nad on lahendusse panustanud ning meenutab neile, et ka teistel on loovaid ideid pakkuda. Kuivõrd antud tegevus on ka lõbus, sobib see hästi meeskonnavaimu arendamiseks. Rühmas ajurünnaku läbiviimine võib ka inimestele riskantne olla. Esmapiilgul ei tundu ebatavalised ettepanekud kuigi väärtuslikud – siinkohal tulebki sessioone kindlakäeliselt juhtida, et rühm ideid ära ei põlgaks ning loovust ei lämmataks. Võimalusel peaksid osalejad esindama väga erinevaid distsipliine. Kogemuste läbilõige võib sessiooni loovamaks teha. Samas ei maksa rühma ka liiga suureks ajada, sest nagu ka teiste meeskonnatöö vormide puhul, on 5-7 liikmega rühmad kõige tõhusamad.</p> <p>Jäälõhkuja vastab õppematerjalidele #1 ja #2, et toetada õpiväljundi #1 (Viitamine täiskasvanute õppimise teooriate ajaloolistele</p>
--	--	--

	<p>teooriate mõju ja tõhusust</p> <p>5.Arutelu suures rühmas kasutatakse selleks, et aidata õppijatel reageerida teatud väljakutsetele õpiteooriate ja -mudelite käsitlemisel ja rakendamisel</p> <p>6.Arutelu väikses rühmas kasutatakse selleks, et aidata õppijatel reageerida teatud väljakutsetele õpiteooriate ja -mudelite käsitlemisel ja rakendamisel.</p>	<p>aspektidele) saavutamist. Jäälõhkuja-harjutused on tõhus viis koolitussessiooni või meeskonnavaimu üritusi alustada. Tegemist on interaktiivse ja sageli väga lõbusa tegevusega enne koolituse põhiosa algust, mis aitavad inimestel teineteist tundma õppida ja end tunni teemaga kurssi viia. Kui antud sessioon on hästi läbi viidud ja toetatud, lükkab see tegevusele kohe hea hoo sisse. Kui osalejad tutvuvad teineteise ja koolitajatega ning saavad aimu ürituse eesmärkidest, on nad tegevusse rohkem pühendunud ning panustavad tõhusamalt edukate tulemuste saavutamisesse. Aga kas sa oled kunagi osalenud üritusel, kus jäälõhkuja-harjutus ei ole välja tulnud? Nii nagu mõjus sessioon silub teed mõjusale üritusele tervikuna, nii võib ka halb sessioon olla katastroofi valem. Parimal juhul võib see olla lihtsalt ajaraiskamine, halvimal juhul aga kõikidele osalejatele piinlikkust valmistada. Koolitajatel tuleks järgida eduka jäälõhkuja-harjutuse retsepti ning seda lihtsana hoida: sessiooni loomisel tuleb meeles pidada konkreetseid eesmärke ning veenduda, et harjutus ei oleks osalejatele sobimatu ega ebamugav.</p> <p>Arutelu suures rühmas vastab õppematerjalidele #3, #4, #5, #6 ja #7, et toetada õpiväljundi #2 (instrumentaalse, humanistliku ja transformatiivse lähenemise eristamine täiskasvanuhariduses), #3 (Täiskasvanute õppimise motivatsiooniliste, refleksiivsete ja multiteooria mudelite selgitamine, sealhulgas vaimuse mõju täiskasvanute koolitaja ja õppija suhetele), õpiväljundi #4 (Täiskasvanute õpiteooriate ja mudelite rakendus täiskasvanute õppetegevuses) ja #5 (Kriitiliselt analüüsida, kuidas täiskasvanute õpiteooriad mõjutavad nende kutsealast koolitust alates visioonist ja eesmärkidest tulemuste, rakenduse ja hindamiseni) saavutamist. Kogu rühma arutelu jagavad koolitaja ja õppijad tunni fookuspunkti. Üldiselt edastab koolitaja infot küsimuste ja vastuste kaudu ning tagab, et kõik õppijad on õppetegevusse kaasatud. Koolitaja säilitab kontrolli ning jälgib õppeprotsessi kogu tunni vältel.</p> <p>Arutelu väikses rühmas vastab õppematerjalidele #3, #4, #5, #6 ja #7, et toetada õpiväljundi #2 (instrumentaalse, humanistliku ja transformatiivse lähenemise eristamine täiskasvanuhariduses), #3 (Täiskasvanute õppimise motivatsiooniliste, refleksiivsete ja multiteooria mudelite selgitamine, sealhulgas vaimuse mõju täiskasvanute koolitaja ja õppija suhetele), õpiväljundi #4 (Täiskasvanute õpiteooriate ja mudelite rakendus täiskasvanute õppetegevuses) ja #5 (Kriitiliselt analüüsida, kuidas täiskasvanute õpiteooriad mõjutavad nende kutsealast koolitust alates visioonist ja eesmärkidest tulemuste, rakenduse ja hindamiseni) saavutamist. Tegemist on keerulisema aruteluvormiga. Koolitaja jaotab õppijad väiksematesse rühmadesse ning annab neile teemad, mille üle nad peavad arutlema. Koolitaja kõnnib seejärel ruumis ringi ja kontrollib, kuidas infot jagatakse ning tagab kõikide rühmaliikmete osaluse. Hea näide selle toimivusest on see, kui kõik õppijad on lugenud sama raamatut ning jagavad omavahel teavet vastavalt koolitaja antud küsimustele. Samas peab koolitajal olema hea haare klassis toimuva tegevuse üle, et arutelurühmad ikka algse teema juurde jääksid.</p>
TEGEVUS #1 Täiskasvanute õppimist mõjutavad muutujad: ajurünnakuharjutus (27 minutit)		
Tegevuse eesmärgid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mõista ja analüüsida täiskasvanute õppimist mõjutavaid muutujaid 2. Tuua välja vähemalt kolm antud muutujat ja selgitada, kuidas need õppimist mõjutavad 	
Lisaeesmärgid		
Aeg	Keskne sisu	Meetod/ülesanne
10 minutit	<p>Ülevaade</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tegevuse loogika ja eesmärk • Tööleht 	<p>-Video esitlus</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=pnKTbGzcrUs</p> <p>autorid Shawn Parker, Pam Pritchett, Dean Looney, ja</p>

		Connie Derrick (2004), publiku sisendiga – Jagatakse töölehed
4 minutit	Juhised • Selgita video sisu; kirjuta töölehele lühinimekiri muutujatest või teguritest, mis sinu arvates täiskasvanute õppimist mõjutavad.	– Ülesande püstitus – Individuaalne töö
10 minutit	Osalemine ajurünnakus • Moodusta 4-6 inimesega väikesed grupid • Iga rühm valib arutlemiseks ühe järgmisest muutujast: 1. Elukogemus (sealhulgas elumuutvad sündmused, mis mõjutavad kognitiivseid võimeid) 2. Töökogemus (sealhulgas antud kogemuse põhjal kujunenud mõttemustrid) 3. Eelnevad positiivsed/negatiivsed õpikogemused 4. Tulemuste mõjutajad, sealhulgas kognitiivsed võimed 5. Õppimiste vahele jäänud aeg 6. Vanusega seotud tegurid	– Töö väikestes rühmades – Ajurünnak – Koolitaja toetab
3 minutit	Kokkuvõtte ja hinnangu andmine – Hinnake antud sessiooni	– Osalejatele jagatakse täitmiseks hindamisleht

TEGEVUS #2 Andragoogika – Eeldused ja põhimõtted: juhtumianalüüs (27 minutit)

Tegevuse eesmärgid	1. Malcolm Knowlesi sõnastatud andragoogika põhiprintsiipide ja eelduste mõistmine ja analüüs. 2. Andragoogika võimalike eeliste ja puuduste käsitlus	
Lisaeesmärgid		
Aeg	Keskne sisu	Meetod/ülesanne
10 minutit	Ülevaade • Tegevuse loogika ja eesmärk • Tekstikatkendi lugemine	– Slaidiseanss-esitys põhiteemast – andragoogikast – Lugemiseks jagatakse tekstikatkend raamatust Merriam, S. B. (2001). Andragogy and self-directed learning: Pillars of adult learning theory. New Directions for Adult & Continuing Education, v. 89, lk. 3-14
4 minutit	Juhised • Selgita raamatukatkendi sisu ja tuvasta andragoogika eelised ja puudused.	– Ülesande püstitus – Töö paneelis
10 minutit	Osalemine juhtumianalüüsis • Õppijatele antakse esmalt sissejuhatus tegevusse arvutitunnis juhtumianalüüsi näitena. Neile selgitatakse, mida nad õpivad ning miks nad teatud operatsioone (funktsioone) õpivad. Õpe on ülesandepõhine ning nad saavad oskuste testimiseks ka päriselust võetud ülesandeid, näiteks resümee või ülesannete nimekirja koostamine tarkvaraga Microsoft Word.	– Koolitaja toetab. Koolitaja arvestab õppijate erineva taustaga. Õppematerjalid ja tegevused peaksid võimaldama osalust ka erineva eelneva arvuti kasutamise kogemusega. Pööratakse tähelepanu individuaalsetele tasemetele ja eesmärkidele. Juhendaja on toetaja ja ekspert, kes tutvustab ülesandeid ning aitab neid vigade ilmnemisel või siis, kui abi palutakse.
3 minutit	Kokkuvõtte ja hinnangu andmine – Hinnake antud sessiooni	– Osalejatele jagatakse täitmiseks hindamisleht

TEGEVUS #3 Kogemusõpe – mõiste ja põhimõtted: rühma kommunikatsiooniharjutus (27 minutit)

Tegevuse eesmärgid	1. Tutvuda kogemusõppe mõiste ja põhimõtetega 2. Eristada tavapärasest koolitust ja õpetamist kogemusõppest.	
Lisaeesmärgid		

Aeg	Keskne sisu	Meetod/ülesanne
10 minutit	Ülevaade <ul style="list-style-type: none"> Tegevuse loogika ja eesmärk Tööleht 	– Slaidiseanss-esitlus põhiteemast – kogemusõppest – ning lühivideo “How experiential learning works” autor Eleanor Shakiba aadressil https://www.youtube.com/watch?v=YQiqHRwhioE – Jagatakse töölehed
10 minutit	Osalemine meeskonna kommunikatsiooniharjutuses <ul style="list-style-type: none"> Õppijad jagatakse kahte rühma. Esimene grupp esindab tavapäraselt õpet ja õpetamist ning teine kogemusõpet. Video ja ettekande põhjal reflekteerib kumbki rühm antud lähenemise (tavapärase ja kogemusõppe) põhimõtete üle, tutvustavad oma ideid ning võrdlevad tulemusi. 	– Ülesande püstitus – Rühmatöö – Koolitaja toetab. Koolitaja arvestab õppijate erineva taustaga. Õppematerjalid ja tegevused peaksid võimaldama osalust ka erineva eelneva abstraktse mõtlemise ja kategoriseerimise kogemusega. Pööratakse tähelepanu individuaalsetele tasemetele ja eesmärkidele. Juhendaja on toetaja ja ekspert, kes tutvustab ülesandeid ning aitab neid vigade ilmnemisel või siis, kui abi palutakse.
4 minutit	Refleksioon <ul style="list-style-type: none"> Ajurünnakut tavapärase ja kogemusõppe erinevuste üle võib kujutada lihtsalt kahes tulbas, üks kummalegi lähenemisele. 	– Ajurünnak – Koolitaja toetab.
3 minutit	Kokkuvõtte ja hinnangu andmine <ul style="list-style-type: none"> Hinnake antud sessiooni 	– Osalejatele jagatakse täitmiseks hindamisleht
Nõuded tõenditele	Soovitavad nõuded tõenditele	Vastavus eeldatavatele õpiväljunditele
	1. Reflekteeriv essee: kõik osalejad esitavad reflekteeriva essee (maks. 1000 sõna või 3 lehekülge), et kontrollida individuaalselt õpitut. Essee teema võiks olla „Mida olen antud mooduli käigus õppinud.“ Essee võib esitada viimasel kohtumisel või saata e-mailiga pärast mooduli lõppu.	Reflekteeriv essee vastab antud mooduli eeldatavatele õpiväljunditele #1 (Viitamine täiskasvanute õppimise teooriate ajaloolistele aspektidele), #2 (instrumentaalse, humanistliku ja transformatiivse lähenemise eristamine täiskasvanuhariduses), #3 (Täiskasvanute õppimise motivatsiooniliste, refleksiivsete ja multiteooria mudelite selgitamine, sealhulgas vaimsuse mõju täiskasvanute koolitaja ja õppija suhetele), #4 (Täiskasvanute õpiteooriate ja mudelite rakendus täiskasvanute õppegevuses) ja #5 (Kriitiliselt analüüsida, kuidas täiskasvanute õpiteooriad mõjutavad nende kutsealast koolitust alates visioonist ja eesmärkidest tulemuste, rakenduse ja hindamiseni). Õppijaid kaasatakse mõtlema oma õppimise üle. Samuti aitab see koolitajal paremini hinnata, mida ja kuidas nad õpivad.
Soovitavad hindamismeetodid	Soovitavad hindamismeetodid	Vastavus eeldatavatele õpiväljunditele
	1. Auditooriumi tagasiside süsteem (Küsitlused/uuringud): Andmeid õppijate arvamuste, hoiakute, käitumise, mõistmise või enesekindluse osas võib koguda kas tundide käigus (näit. vastamissüsteemi abil) või pärast tunde. See võib kajastada kas õppija tööd materjaliga, eelnevaid teadmisi, väärtusaami või mõistmist. 2. Mõistmise kontroll. Teatud aja tagant pausi tegemine, et kontrollida, kas õppijad suudavad jälgida mooduli tegevusi või esitlust, aitab tuvastada võimalikke lünki arusaamises ning	Auditooriumi tagasiside süsteem vastab antud mooduli eeldatavatele õpiväljunditele #1 (Viitamine täiskasvanute õppimise teooriate ajaloolistele aspektidele), #2 (instrumentaalse, humanistliku ja transformatiivse lähenemise eristamine täiskasvanuhariduses) ja #3 (Täiskasvanute õppimise motivatsiooniliste, refleksiivsete ja multiteooria mudelite selgitamine, sealhulgas vaimsuse mõju täiskasvanute koolitaja ja õppija suhetele). Antud meetodiga saab õppijaid kaasata aktiivsesse õppimisse, toetada õppijatevahelist arutelu, tuua esile võimalikud väärtusaamad, anda positiivset ja kohest tagasisidet ning toetada kriitilist mõtlemist. Uurimused näitavad, et tagasisidesüsteemil põhinev õppijate kaasamine toetab kõrgema järgu mõtlemist. Mõistmise kontroll valiti, kuivõrd see seostub paremini õpiväljunditega #1 (Viitamine täiskasvanute õppimise teooriate ajaloolistele aspektidele), #2 (instrumentaalse, humanistliku ja transformatiivse lähenemise eristamine

	<p>aitab ka loengut (näit. Clicker küsimustega) või internetitunde (näit. viktoriiniga) liigendada mugavamateks osadeks.</p> <p>3. „Otste kokku tõmbamine“. Antud kokkuvõtva harjutuse puhul kasutatakse reflekteerivaid küsimusi, mille abil saavad õppijad arendada oskust jälgida oma õppimist ja vajadusel vastavaid korrekture teha.</p>	<p>täiskasvanuhariduses), #3 (Täiskasvanute õppimise motivatsiooniliste, refleksiivsete ja multiteooria mudelite selgitamine, sealhulgas vaimuse mõju täiskasvanute koolitaja ja õppija suhetele), #4 (Täiskasvanute õpiteooriate ja mudelite rakendus täiskasvanute õppetegevuses) ja #5 (Kriitiliselt analüüsida, kuidas täiskasvanute õpiteooriad mõjutavad nende kutsealast koolitust alates visioonist ja eesmärkidest tulemuste, rakenduse ja hindamiseni). Lihtne viis mõistmist kontrollida on ühelauseline kokkuvõte. Antud meetodiga saab kindlaks teha, kas õppijad suudavad suurt teabehulka teema piires ühe lausega kokku võtta. Palu neil mõelda järgmistele küsimustele: „Kes teeb mida kellele, millal, kus, kuidas ja milleks?“ Õppijad võivad kasutada oma vastuseid antud ühe lause sõnastamiseks. Harjutus aitab koolitajatel tuvastada, kas õppijad on õppetöös esitatud teavet mõistnud ning samas aitab see õppijatel arendada informatsiooni sünteesimise oskust.</p> <p>Otste kokku tõmbamine valiti, kuivõrd see seostub paremini õpiväljunditega #4 (Täiskasvanute õpiteooriate ja mudelite rakendus täiskasvanute õppetegevuses) ja #5 (Kriitiliselt analüüsida, kuidas täiskasvanute õpiteooriad mõjutavad nende kutsealast koolitust alates visioonist ja eesmärkidest tulemuste, rakenduse ja hindamiseni). Mooduli alguses esitatakse küsimusi, mida õppijad moodulist ootavad ja/või mooduli lõpus küsitakse selle põhiliste küsimuste kohta. Õppijate kirja pandud põhiküsimuste võrdlemine koolitaja enda poolt kirja panduga aitab arendada aktiivse kuulamise oskust.</p>
--	--	--